

SZ7BP_SP1S

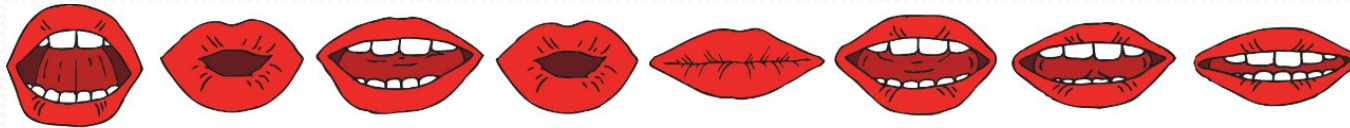
Seminář ke speciální pedagogice 1

LOGOPEDIE

Mgr. Kateřina Šimčíková

Jaro 2018

Logopedie ... ???

L • O • G • O • P • E • D • IE

Logopedie

- **věda zkoumající narušenou komunikační schopnost (NKS)** z hlediska jejích příčin, projevů, následků, možností diagnostiky, terapie i prevence
- **předmětem zájmu je narušená komunikační schopnost u osob všech věkových kategorií**
- **zabývá se výchovou, vzděláváním a komplexní péčí o osoby s narušenou komunikační schopností a prevencí jejího vzniku**

Logoped x klinický logoped

- Logoped (školský):
 - magisterské vzdělání
 - učí v mateřské škole logopedické, pracuje v PPP
 - logopedická prevence, diagnostika, terapie, poradenství
- klinický logoped:
 - magisterské vzdělání + specializační příprava + atestace
 - působí v rezortu zdravotnictví
 - licenční osvědčení k provozu soukromé praxe
- logopedický asistent

Logopedie

Narušená komunikační schopnost (NKS)

- komunikační schopnost jednotlivce je narušena tehdy, když některá rovina (nebo několik rovin současně) jeho jazykových projevů působí interferenčně vzhledem k jeho komunikačnímu záměru

Narušená komunikační schopnost (NKS)

- **klasifikace NKS (Lechta, V. 2003):**
 - vývojová nemluvnost – vývojová dysfázie
 - získaná orgánová nemluvnost – afázie
 - získaná psychogenní nemluvnost – mutismus
 - narušení zvuku řeči – rhinolalie, palatolalie
 - narušení fluence řeči – balbuties (kóktavost), tumultus sermonis (breptavost)
 - narušení článkování řeči – dyslalie, dysartrie
 - narušení grafické stránky řeči
 - symptomatické poruchy řeči (přidružené k jinému primárnímu typu postižení)
 - poruchy hlasu

Organizace logopedické intervence

- **Ve třech resortech:**
 - MŠMT
 - MZ
 - MPSV
- logopedická intervence je poskytována **všem věkovým kategoriím** (od raného věku až po osoby ve stáří)

Logopedická intervence a vzdělávání

- MŠMT:
 - logopedické třídy při běžných MŠ
 - MŠ logopedické
 - logopedické třídy při běžných ZŠ
 - ZŠ logopedické
 - speciální třídy při ZŠ pro žáky s poruchami učení
 - MŠ pro sluchově postižené
 - ZŠ pro sluchově postižené
 - ZŠ speciální (předmět řečová výchova)
 - MŠ a ZŠ pro tělesně postižené (předmět dorozumívací dovednosti)
 - PPP a SPC

Logopedická intervence a vzdělávání

- MZ:
 - logopedické poradny (ambulance) při poliklinikách
 - logopedická pracoviště při lůžkových odděleních
 - privátní logopedické poradny (ambulance)
 - léčebny dlouhodobě nemocných (LDN)
 - lázeňská zařízení
- MPSV:
 - zařízení sociálních služeb

Alternativní a augmentativní komunikace

Alternativní a augmentativní komunikace = AAK

- alternativní komunikační systémy – náhrada mluvené řeči, v případě sluchově postižených - náhrada znakové řeči
- augmentativní komunikační systémy – podporují již existující komunikační schopnosti, které jsou však nedostatečné

AAK

- AAK jsou všechny formy dorozumívání, které doplňují nebo nahrazují řeč, ať už přechodně nebo trvale
- AAK užívá cílené pohledy očí, gesta, manuální znaky, předměty, fotografie, obrázky, symboly, piktogramy, písmena a psaná slova, komunikační tabulky, technické pomůcky s hlasovým výstupem a počítače

• **Makaton:**

- jazykový program, který poskytuje základní prostředky komunikace, podněcuje rozvoj mluvené řeči i porozumění pojmům
- manuální znaky doplněné mluvenou řečí a symboly (doplněny i obrázkovými symboly)
- základ - 350 znaků
- <https://www.youtube.com/watch?v=A7LRKFeuSh4> (40s.)

● **Bliss:**

- místo slov jednoduché obrázky
- slouží i jedincům s omezenými pohybovými funkcemi rukou - možné ukazovat
- očima, namířením světelného bodu
- základní slovník - asi 100 symbolů, jejich kombinací se vytvářejí další významy
- je možné zpracovat a upravit k počítačovému užití

Basic symbols

person

feeling

mind

knowledge

time

intensity

container

work

house, building

room

chair

table

stairs

eye

ear

hand

number

and, plus, also

minus, without

multiplication

division

equal, same

part, piece

animal

language

pen, pencil

paper, page

book

protection

health

medicine

world

nature

earth

sky

light

water

fire

air

cloud

tree

flower

rock

wheel

electricity

sun

moon

earth

• Sociální čtení:

- u dětí s mentálním postižením i dětí s více vadami
- poznávání, interpretace a přiměřené reagování na zřaková znamení a symboly, piktogramy, slova a skupiny slov, které se vyskytují v nejbližším okolí, aniž by byly využívány čtecí dovednosti
- **nácvik sociálního čtení:** soubor obrázků a textů; slova ve vztahu k piktogramům; skupiny slov ve vztahu k piktogramům

- **VOKS**
- = výměnný obrázkový komunikační systém
- Výměna obrázků, fotografií, předmětů
- Komunikační deník

Kvízová otázka

-
- **Logopedická intervence NEMŮŽE být realizována v rezortu:**
 - rezort zdravotnictví
 - **rezort kultury**
 - rezort školství

-
- <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10315080042-tep-24/213411058130009/obsah/259113-logopedie>

Děkuji za pozornost 😊